

ANTROPOCENO (SUPERVIVENCIA OU SUICIDIO)

ARMESTO, CONSTANTINO
Instituto Illa de Tambo, Marín

No ano 2016, o grupo de traballo do Antropoceno, dentro da Subcomisión de Estratigrafía do Cuaternario, órgano integrante da Comisión Internacional de Estratigrafía, organización científica englobada na Unión Internacional de Ciencias Xeolóxicas, recoñeceu que a época xeolóxica da Terra cambiou: acabouse o Holoceno, estamos no Antropoceno. Ata agora viviamos no eón Fanerozoico, era Cenozoica, período Cuaternario, época Holoceno. Antropoceno é un termo utilizado desde que Paul Crutzen e Eugene Stoermer o acuñaron en 2000 para denotar o intervalo de tempo presente, no que moitos dos procesos xeolóxicos están profundamente alterados polas actividades humanas. Jan Zalasiewicz é o coordinador do grupo de traballo do Antropoceno (formado por 38 especialistas) que, tras sete anos de traballo, decidiu, por votación entre os seus membros, que hai probas suficientes para concluír que o Antropoceno é unha nova época xeolóxica da Terra, dentro do período Cuaternario.

Os humanos malamente poderemos atopar solucións se antes non entendemos os problemas: e temos problemas moi graves, non tanto como habitantes dun territorio máis ou menos extenso chámese Coruña, Galicia, España ou Europa, senón como terrestres. O noso planeta está a cambiar a pasos xigantescos a consecuencia das actividades humanas e poucos se decatan diso. Este artigo quere contribuír á divulgación deste novo coñecemento científico debido á súa importancia para o futuro da civilización. Pretendo contestar a catro preguntas:

1. Que probas físicas, químicas, xeolóxicas e biolóxicas achegan os científicos do cambio da época xeolóxica?
2. Cando empezou o novo tempo xeolóxico?
3. Que consecuencias ten para a humanidade?
4. Hai solucións?

BIBLIOGRAFÍA

- Armesto, Constantino (2009): “Un planeta blau”. Publicacións Universitat de València, Valencia, pp. 270-272.
- Daly, Herman (2005): “La economía en un mundo repleto”. *Investigación y ciencia*, 350: 58-65 (noviembre).

- Dasgupta, Partha (2005): “Un enfoque medido”. *Investigación y ciencia*, 350: 64 (noviembre).
- Foley, Jonathan (2010): “Límites de un planeta sano”. *Investigación y ciencia*, 404: 46-49 (junio).
- Harari, Yuval Noah (2014): “De animales a dioses. Breve historia de la humanidad”. Barcelona, Debate.
- MacNeill, Jim (1989): “Estrategias para un desarrollo económico viable”. *Investigación y ciencia*, 158: 114-124 (noviembre).
- Repetto, Robert (1992): “Los activos ambientales en la contabilidad nacional”, *Investigación y ciencia*, 191: 6-12 (agosto).
- Salas, Javier (2016): “Bienvenidos al Antropoceno: Ya hemos cambiado el ciclo natural de la Tierra”, *El País*, 9 septiembre.
- Waters, Colin N. et al. (2016): “The Anthropocene is functionally and stratigraphically distinct from the Holocene”, *Science*, vol. 351, 08 Jan 2016, DOI: 10.1126/science.aad2622.
- https://geologie.univie.ac.at/fileadmin/user_upload/dep_geodyn_sedim/Wagreich/Waters.etal.aad2622full.2016.Science_corr.pdf
- Zalasiewicz, Jan (2016): “A History in Layers”. *Scientific American* 315: 30-37 (august). Próxima publicación na edición española “¿Qué huellas dejaremos en el planeta”, *Investigación y ciencia*, 482 (noviembre).